

Ympäristöministeriö
kirjaamo.ym@ymparisto.fi

LAUSUNTO

21.12.2012

Viite: Dnro YM16/400/2012 - Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Ympäristöministeriö on antanut lausunnolle luonnoksen hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Paikallisvoima ry on huolestunut yleensä ottaen useiden energiantuotantomuotojen lupaprosessien venymisestä esimerkiksi tuulivoiman, vesivoiman ja turpeen osalta. Tällä lausunnolla haluamme tuoda esiin ympäristönsuojelulain uudistuksesta nimenomaan turpeen tuotannolle ja käytölle aiheutuvia ongelmia.

Paikallisvoima ry näkee esitykseen sisältyvän vakavia ongelmia erityisesti ns. luonnonarvopykälän (11 §) osalta. Paikallisvoiman edustamat energiayhtiöt näkevät, että pykälästä aiheutuisi tarpeetonta haittaa Suomen eniten investoivalle teollisuuden alalle, energiateollisuudelle. Luonnonarvojen kirjaaminen ympäristönsuojelulakiin ei myöskään tuottaisi luonnonsuojelun kannalta lisäarvoa nykyiseen lainsäädäntöön verrattuna.

Paikallisvoima ry on 42 paikallisen ja alueellisen energiayhtiön edunvalvontajärjestö, joka on perustettu tuomaan Suomen energiakeskusteluun paikallista näkökulmaa. Paikallisvoima haluaa turvata pienten energiayhtiöiden toimintaedellytykset, puhuu energiamarkkinoiden monipuolisuuden puolesta ja kannattaa aitoa kilpailua. Paikallisvoiman jäsenyhtiöt ovat sekä sähkön että kaukolämmön tuottajia ja jakelijoita. Paikallisvoiman jäsenyhtiöt ovat listattuina kirjeen lopussa.

Luonnonarvojen määritelmä on liian epämääräinen ja uhkaa hidastaa luvitusta

Paikallisvoiman mielestä luonnokseen kirjattu luonnonarvojen määritelmä on liian epämääräinen ja jää tulkinnanvaraiseksi. Vaarana on, että epämääräisyys lain kirjauksissa avaa tarpeettomasti oven vuosien valituskierteelle. Näin ollen lain todellinen sisältö tulisi selviämään vasta oikeuskäytännön muotoutumisen kautta, mikä aiheuttaa turhaa epävarmuutta ja lisäkustannuksia energia-alan investoijille ja yhteiskunnalle.

Olemme huolestuneita turvealan toimijoiden tasavertaisuudesta lain edessä, sillä luontoarvojen määritelmä jättää yksittäisille lupaviranomaisille liian paljon harkinnanvaraa. Turvetuottajat tarvitsevat selkeät pelisäännöt uusien turvetuotantoalueiden käyttöönsaamiseksi.

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että ympäristölupajärjestelmää pyritään selkeyttämään. Luonnonarvojen kirjaaminen ympäristönsuojelulakiin ympäristöluvan myöntämisperusteeksi johtaisi lupaprosessien pitkittymiseen ja monimutkaistumiseen ja aloittaisi todennäköisesti edellä mainitun valitusten kierteen eri oikeusasteissa. Kuten ympäristönsuojelulain uudistamishankkeen 4-ryhmän maa- ja metsätalousministeriön edustaja toteaa eriväessä mielipiteessään, sääntely olisi liian yleistä huomioon otettavien arvojen kannalta, joita olisivat valtakunnallisesti merkittävien luonnonarvojen lisäksi alueellisesti merkittävät luonnonarvot sekä erityiset kauneus- ja maisema-arvot. Olemme samaa mieltä kyseisen työryhmän jäsenen kanssa siitä, että em. eri arvojen huomioon ottaminen ympäristölupaharkinnassa ei edistäisi hallitusohjelmassa tavoiteltua ympäristölupajärjestelmän selkeyttämistä.

Tarvetta uudelle lainsäädännölle ei ole

Luonnonsuojelulaissa säädetään jo sijoituspaikan erityisten luonnonarvojen suojelusta ja myös kaavoituksessa luonnonarvot otetaan huomioon. Luonnonarvojen mukaan ottaminen myös ympäristönsuojelulakiin aiheuttaisi lakien päällekkäisyyksiä ja monimutkaistaisi lupaprosesseja. Lakien välinen työnjako tulee säilyttää selkeänä.

Paikallisvoima ry haluaa muistuttaa, että valtioneuvosto teki 30.8.2012 periaatepäätöksen soiden ja turvemaiden vastuullisesta käytöstä. Periaatepäätöksessä nostettiin esiin monia mahdollisuuksia suoluonnon suojelemiseksi, kuten esimerkiksi

- luonnonsuojelulain mukaisen luonnonsuojeluohjelman laatiminen ja toteuttaminen,
- METSO- ohjelman tehostaminen soiden suojelussa,
- arvokkaiden suoluontokohteiden säilyttäminen valtion metsätalousalueilla,
- suoluonnon suojelun huomioon ottaminen kaavoituksen yhteydessä sekä maakunta- ja yleiskaavoissa osoitettujen suojeluvarausten toteuttaminen,
- luonnonarvoltaan tärkeiden alueiden hankkiminen valtiolle suojelutarkoituksiin muun muassa turvetuottajien ja valtion välisillä sopimuksilla sekä
- ennallistamistoimien lisääminen suojelualueilla ja metsätalousalueilla.

Edellä mainituista vaihtoehdoista toteutettavaksi päätyvien toimenpiteiden vaikutukset tulisi ensin arvioida ja vasta tämän jälkeen päättää, tarvitaanko lisää lainsäädäntöä suoluonnon suojelemiseksi. Suuri määrä ojittamattomia soita siirtyy niitä merkittävästi muuttavan käytön, kuten turpeen tuotannon, ulkopuolelle periaatepäätöksen toimenpiteiden toimeenpanon kautta.

Suomi tarvitsee turvetta

Paikallisvoima ry haluaa muistuttaa, että Suomessa on suovaroja yli 9 miljoonaa hehtaaria. Tästä pinta-alasta on turvetuotannossa tai siihen varattuna noin 0,1 miljoonaa hehtaaria suota. Turvetuottajat tarvitsevat vuosittain 3 000 - 4 000 hehtaarin edestä ympäristölupia, jotta käytöstä poistuvien soiden tuotanto saadaan korvattua. Tarvittava pinta-ala on siis vain noin 0,4 promillea kaikista suovaroista. Mielestämme kestävän, kohtuullisen ja työllistävän turpeen käytön tulevaisuutta ei saa vaarantaa. Uusi lainsäädäntö uhkaa luonnonarvojen epämääräisyydellä jumittaa lupien jo nyt vaikean myöntämisprosessin kokonaan.

Turpeella lämmitetään miljoonan suomalaisen kodit. 60-70 voimalaitosta ja sadat lämpölaitokset käyttävät turvetta ja puuta polttoaineena. Mikäli turvetta ei saada tarpeeksi kyseisiin voimalaitoksiin, varsinkin lyhyellä tähtäimellä turve korvataan tuontikivihiilellä. Kivihiilen lisääntyvä käyttö on työllisyyden, ympäristön ja Suomen kansantalouden kannalta kotimaisten polttoaineiden käyttöä merkittävästi huonompi vaihtoehto.

Katsomme siis, että uudistettavaan ympäristönsuojelulakiin ei tulisi lisätä ns. luonnonarvopykälää sen epäselvyyden ja tulkinnanvaraisuuden takia. Pykälällä ei edistetä hallitusohjelman tavoitetta ympäristölupajärjestelmän selkeyttämisestä, vaan pikemminkin avataan ovi useiden vuosien selvitys- ja valituskierteelle eri oikeusasteissa. Viivytykset tuovat tarpeetonta epävarmuutta ja lisäkustannuksia energia-alan investoijille ja yhteiskunnalle.

Kunnioitavasti,

Juha Lindholm, puheenjohtaja
Paikallisvoima ry

LIITE

Paikallisvoiman jäsenyhtiöt

LIITE 1

Paikallisvoiman jäsenyhtiöt

- Ekenäs Energi
- Esse Elektro Kraft Ab
- Etelä-Savon Energia Oy
- Haminan Energia Oy
- Herrfors Oy Ab
- Imatran Seudun Sähkö Oy
- Jakobstads Energiverk
- Joroisten Energialaitos
- Kanteleen Voima Oy
- Katternö Oy Ab
- Keminmaan Energia Oy
- Keravan Energia Oy
- Keuruun Sähkö Oy
- Koillis-Satakunnan Sähkö Oy
- Kokemäen Sähkö Oy
- Kotkan Energia Oy
- Kronoby Elverk
- KSS Energia Oy
- Kuoreveden Sähkö Oy
- Köyliön-Säkylän Sähkö Oy
- Lammaisten Energia Oy
- Lankosken Sähkö Oy
- Mäntsälän Sähkö Oy
- Naantalin Energia Oy
- Nurmijärven Sähkö Oy
- Nykarleby Kraftverk
- Outokummun Energia Oy
- Paneliankosken Voima Oy
- Parikkalan Valo Oy
- Porvoon Energia Oy - Borgå Energi Ab
- Rauman Energia Oy
- Sallila Energia Oy
- Satapirkan Sähkö Oy
- Seinäjoen Energia Oy
- Suomen Voima Oy
- Tripower Oy
- Vakka-Suomen Voima Oy
- Valkeakosken Energia Oy
- Vatajankosken Sähkö Oy
- Vetelin Sähkölaitos Oy
- Ålands Elandelslag
- Ääneseudun Energia Oy